

UNDIR FÝRA EYGUM

Hvat land kundi tú hugsað tær at vitjað?

– Ísrael, landið har Frelsarin varð føddur! Veit ikki, hví eg ikki havi verið har, men ein av mínum drey mum er at vitja støð, har Jesus vísti menniskjum sín kærleika og mátt og umbroytti lív teirra.

Hvat heldur tú um Donald Trump?

– Trump er heppin at hava fingið so stórt álit frá fólki sínum. Eg biði eftir, og lat okkum øll gera tað, at Trump leitar sær ráð hjá Honum, sum kennir øll loyndarmál og sum bjóðar sær at verða ráðgevi hansara – og okkara.

UM JENIS AV RANA

64 ára gamli Jenis av Rana er útbúgvinn serlækni í almen medicin frá Aarhus Universiteti. Hann hevur síðani 1995 starvast sum kommunulækni í Havn. Jenis var í 1994 valdur í lögtingið fyri nýggja flokkin, Miðflokkinn, sum hann var við at stovna, og hann hevur verið afturvaldur í lögtingið øll árin síðani. Hann telist tí millum mest royndu lögtingsfólkini í løtuni. Jenis er eisini kendur sum prædikumaður – bæði í samkomu og á útvarpsrásini Lindini, har hann øll árin hevur verið nevndarlimur.

– Eg kann ikki lata meg úr einum kristnum frakka í gongini í lögtinginum og vera ein annar persónur í tingarbeiðnum. Eg havi trúnað við mær í lögtingið, og mitt fremsta mál er at umboða kristnu virðini og sjónarmiðini, sigur Jenis av Rana, tingmaður

Mynd: Álvur Haraldsen

– Hetta er ein spurningur, sum ofta verður settur mær, og sum eg ofta verður biðin um at svara. Fyri meg hevði tað verið nógv lættari, um eg fór út í heim sum trúboðari ella bara arbeiddi á andaliga frontinum í Føroyum. Tað er ikki lætt at verða í poltikki við teimum sjónarmiðum, sum eg havi, og tað er skjótt at stoyta fólk. Men eg eri sannførdur um, at tey kristnu virðini mugu við í politiska arbeiðið, tí tey eru grundleggjandi góð, og tað er eisini tey, sum okkara samfelag í stóran mun byggir á.

– Tá ið lögtingið verður sett á ólavsoyku, fara vit í kirkju áðrenn tingfundin. Tjóðsangurin er lutvíst andaligur. Flaggið hjá okkum er eitt krossmerki. Og so víðari. Hetta er eisini nakað, sum Miðflokkurin vil styrkja frameftir. Vit vilja, at føroyska samfelagið í enn

størri mun skal byggja á kristin virði. Men tað er ikki lætt at umboða hesi sjónarmið í politikki, og tey eru mong, sum ikki skilja tað ella eru ímóti tí. Stovnararnir av Miðflokkinum og tey virknu í flokkinum í dag eru enn sum áður sannførd um okkara politisku missión, sigur Jenis av Rana.

Trúgvinn drívmeði

Formaðurin í Miðflokkinum heldur, at hann og hansara flokkur hava verið við til at ávirka føroyskan politikk, hóast flokkurin allatiðina hevur verið millum teir minnu flokkarnar á lögtingi.

– Fyrstu ferð, eg endurgav Bibliuna á tingsins røðarapalli, var tað sum at sleppa einari bumbu í ting-

salinum. Hetta var í 1994, stutt eftir at eg var komin í tingið. Eftir mína røðu kom ein lögtingsmaður, sum var virkin í einari samkomu, til mín, og segði, at tað hoyrði ongastaðni heima at sitera Bibliuna í tinginum. Eg svaraði honum, at tú siteraði í gjár eina yrking hjá Jóannes Patursson. Men tað helt hann als ikki kundi samanlíknast. Bara tað, at tað andaliga verður meira brúkt í kjakinum á tingi, vísir, at vit hava flutt nakað rætta vegin, heldur Jenis av Rana.

– Mín avgjörda meining er, at vit kunnu ikki úti-hýsa kristnu virðinum og Bibliuni úr tinginum, tí hvat kemur so ístaðin? Eg haldi eisini, at síðani 1994 er

tað blivið meira vanligt at nevna Bibliuna og bera fram andalig sjónarmið í kjaki. Einhvør røðari hevur eitt grundarlag at halda røðu út frá, og eg kann ikki leggja tað frá mær, sum eg trúgvi uppá, tí eg tosi í lögtinginum. Eg haldi hinvegin, at vit skulu vera tilvitað um at brúka andalig sjónarmið í kjaki, sigur Jenis av Rana.

Tá ið miðflokkamaðurin verður spurður um, hvønn hann heldur seg umboða í lögtinginum, svarar hann:

– Eg umboði persónligt trúgvandi fólk, sum ynskja at føroyska samfelagið skal byggja á kristin virði. Eg upplivi eisini javnan, at fólk koma til mín og siga, at tey eru ikki samd í øllum, sum eg geri, og skilja ikki alt, men tey stuðla mær kortini, tí eg verji nøkur kristin virði, sum tey halda eru týðningarmikil.

Tá ið Jenis av Rana skal peika á nøkur ítøkilig politisk mál, sum hann er fegin um at hava verið við at gjøgnumfært, nevni hann monopolið á loftmiðlaðinum, sum hann í fleiri ár stríddist fyri at fáa avtikið, og Løgtingsins Umboðsman, sum varð einmælt samtyktur á lögtingi eftir uppskoti frá Miðflokkinum.

– Ein annar minni sigur er, at fosturtøkutalið í Føroyum er eina helvt minni nú, enn tað var í 90'unum, men samstundis er tað eisini eitt mál, har eg haldi, at vit áttu at gjørt tað enn betri. Sjálvt um fosturtøkutalið er minkað niður á umleið 40 fosturtøkur seinnu árin – okkurt einstakt árið um 20 – er tað alt ov nógv, og tað kemur at pína meg, at vit ikki hava fingið talið enn longur niður, sigur Jenis av Rana.

Hugsar um útsagnir

Tá ið Jenis av Rana ber fram

síni sjónarmið í lögtingskjaki ella almennum kjaki um etisk mál, stendur hann stundum fyri skotum, tí hansara sjónarmið verða av mongum uppfatað sum forðomandi og víðgongd – alt ov víðgongd til eitt framkomið samfelag, halda summi.

– Hetta er ikki so lógið. Tað er kombinatióin av at vera virkin prædikumaður og politikari, sum ger, at eg standi nógv fyri skotum. Flestu prædikumenn kenna til hetta, og Biblian ger tað greitt, at tú skalt ikki rokna við at øll taka undir við tær og tinum boðskapi. Prædikar tú evangelið, kemur tú at stoyta fólk.

– Samansetingin av at boða evangelið og at vera politikari ger meg bara enn meiri sjónskan og útsettan, tí eg tosi í einum meira almennum og samansettum høpi, enn ein samkoma er. Eg fái nógv hogg fyri míni sjónarmið, og stundum verði eg særður av teimum, men eg haldi á, tí eg trúgvi uppá okkara missión. Eg kundi kanska tosa fólk eftir munnum, men tað fái eg ikki, tí tað andaliga er ein bardagi ímillum tað ónda og tað góða.

Jenis av Rana sigur, at hóast hann vil standa við síni sjónarmið og ikki bakka fyri hørðum atfinningum, hugsar hann seg tó væl um, hvussu og nær hann framber síni sjónarmið.

– Eg hugsar meg væl um, og eg ansi væl eftir, hvussu eg luttaki í kjaki. Onkur vildi sagt, at eg skuldi ansa enn betri eftir, og tað passar iva-leyst í onkrum førum. Tá ið eg eri í heitum politiskum kjaki í lögtinginum, kann eg verða rivin við, og tá sigi eg ymiskt, sum eg aftaná kann angra, at eg segði. Og so kann eg ikki fjala út yvir, at eg eri suðuroyingur,

og tað er veruliga munur á, hvussu suðuroyingar og norðoyingar siga ymiskt, og tí kann okkurt av tí, sum eg sigi, ljóða ógvusligari, enn tað er ætlað.

– Eg eri eisini tilvitaður um, hvørjar bardagar eg taki. Eg skal ikki inn í øll stríð og sløg, men skal luttaka, tá ið tað kennist neyðugt.

Kærleiki og fyrigeving

Jenis av Rana er virkin prædikumaður – bæði í samkomu og á kristnu útvarpsrásini Lindini, og í kristna umhvørvinum verður hann sum vera man uppfataður øðrvísi enn í politiska umhvørvinum.

– Í kristna umhvørvinum ljóði eg neyvan sum ein harður prædikumaður. Um eg skal lýsa meg sjálvan, haldi eg, at eg boði kærleika, fyrigeving og umsorgan. Eg standi ikki við Bibliuni í hond og hótti við báli og brandi. Eg eri meira enn nakað annað evangelistur, og eg royni altíð at vísa á møguleikar og eina gongda leið, sigur Jenis av Rana.

– Í politiska umhvørvinum verða míni sjónarmið sjálvandi fatað eitt sindur øðrvísi, og eg kann eisini virkað meira fyrikantaður í politiska arbeiðnum, tí har ræður um at standa við síni argument, um tú skalt hava nakra ávirkan og fáa nakað ígjøgnum. Og verður mann bert mettur út frá tí politiska arbeiðnum, so skilji eg, at fólk kunnu uppfata meg kristiskan, sigur Jenis av Rana.

Var hann ikki blivin politikari, hevði alternativ við helst verið, at Jenis av Rana virkaði sum trúboðari heima ella burturi. Men hann angrar ikki, at hann valdi, sum hann gjørði.

– Eg eri glaður fyri lívið og kenni veruliga, at eg havi livað eitt privilegert lív. Eg havi eitt gott lív á øllum økjum við familjuni í miðdeplinum, og eg eri ikki so svartskygdur um framtíðina, tá ið tað kemur til andaliga ókið. Vit síggja til dømis í Danmark, at ungfolk eru farin at leita aftur til kristnu trúnað og samkomu, og eg biði spentur eftir, at tað rákið eisini fer at koma til Føroya, sigur Jenis av Rana.